



WERKASALON SUKUTERVEISET

SUKUSEURAN JÄSENLEHTI 21
Vihanti huhtikuu 2018



Tässä lehdessä mm. kutsu Verkasalon suvun 10. sukujuhlaan Vihannissa lauantaina 14.7. 2018

Seuran hallitus 11.7.2015 alkaen

Puheenjohtaja

Hannele Verkasalo

040 078 9728

Pitkäläntie 387

16900 Hämeenlinna

hannelever@gmail.com

Rahastonhoitaja

Eija Hanhineva

044 096 4514

Tinatie 6

86400 Vihanti

eija.hanhineva@gmail.com

Merja Honkakoski

050 345 2063

Ketuntie 7

86400 Vihanti

merjahon@gmail.com

Minna-Mari

Hatunen

040 683 5544

Jylhänrannantie 406

92600 Pulkila

hatunen.minna@gmail.com

Varapuheenjohtaja/Sihtööri

Petri Verkasalo

050 357 4257

Iisakintie 13

85410 Sievi

p.verkasalo@omanetti.fi

Jäsenasiat

Minna Rautio

044 324 4422

Vihtaperäntie 20

86300 Oulainen

minna.rautio@kasvusepat.fi

Irma Lumiaho-Ollila

0400 386 331

Limingantie 293

92430 Paavola

irma.lumiahoolilla@gmail.com

Werkasalon Sukuterveiset- lehden

toimituskunta on seuran hallitus.

Päätoimittaja Hannele Verkasalo.

Taitto Timo Nurmikari.

Painopaikka Rannikon Laatupaino, Vihanti.



Hallitus koolla. Pöydän ympärillä (vasemmalta) Eija Hanhineva, Irma Lumiaho-Ollila, Merja Honkakoski, Hannele Verkasalo, Petri Verkasalo, Minna-Mari Hatunen ja Minna Rautio

Puheenjohtajan palsta

Rakkaat sukulaiset,

Hallituksen kolmivuotiskausi on umpeutumassa ja tulossa on perinteinen, sukuyhteyttä vahvistava sukokokous Vihannin Ukonkantissa. Samalla, kun nautitaan taas riemukkaasta tapaamisesta, tarkastellaan sukuseuran saavutuksia ja mietitään suuntaviivoja tulevaisuudelle.



Vihannin Kotiseutuyhdistys ehti viime kesänä täyttää jo 70 vuotta ja sen kirjatoimikunta julkaisi Vihannin kirja II:n, jossa kerrotaan myös verkasalolaisista. Lisääkin aineistoa olisi, esimerkiksi Jaakko Verkasalon lehtiartikkelit ja tarinat ovat vielä koottuna julkaisematta.

Pari vuotta sitten aloitetut tupaillat eri puolella Vihantia ovat koonneet väkeä läheltä ja kaukaa. Juttuja on kerrottu, kuunneltu ja ihmetelty. Teemoja kokoontumisissa ovat olleet runot, laulut ja jopa kummitusjutut. Isot kiitokset tupailtojen järjestäjille ja esiintyjille sekä iltojen tarjoiluista huolehtineille. Toiminta on ollut esimerkillistä.

Sukuseuran jäsenmäärä kuitenkin pienenee. Nuoria sukulaisia emme ole saaneet mukaan. Miten he voisivat tuntea kuuluvansa sukuun, kun sukukirjassakaan ei heitä mainita? Viimeisimmät kirjaan merkityt ovat vuosituhannen alku hetkillä syntyneet. Kirjasta puuttuu kohta yksi sukupolvi kokonaan.

Jatkossa seuran on ehkä ponnisteltava uusista sukulaisista lisävihko tai tehtävä heistä sähköinen tiedosto. Vaikuttaako 25.5.2018 voimaan tuleva EU-tietosuoja-asetus jäsentietojen keräämiseen? Asiaa pohdiskelee tässä lehdessä Minna Rautio.

'Minäkin tunnen ylpeyttä omistaessani esi-isän', tuumi muumipeikko kirjassa 'Muumipapan urotyöt'. Muumihahmojen perhesuhteista saamme selvityksen sukuumme kuuluvan kustannustoimittajan Katariina Heilalan kirjoituksesta 'Mutta miksi täti on hemuli eikä muumiperikko?'.

Sukujuhlia vietämme tuttuun tapaan Vihannissa heinäkuun 14. päivänä 2018. Ohjelma ja ilmoittautumisohjeet ovat viimeisellä sivulla.

Tapaamisiin Vihannissa, kaikki ovat lämpimästi tervetulleita!

Hannele Verkasalo

Tupaillat ovat jo perinnettä

Tupaillat ovat olleet suosittuja tapahtumia sukujuhlien välissä.

Vuonna 2017 kokoonnuttiin jälleen kaksi kertaa tupaillan merkeissä. Toukokuun 8. päivän iltana vietettiin aikaa suvun eläintarinoita muistellen ja kuunnellen. Kokoon-tumispaikkana oli Kotiseutukeskuksen Ukko-Pekka. Tupailtaan oli saapunut 36 sukuseuralaista. Ilta kului mukavasti kahvitellen ja kuulumisia vaihtaen.



Vas. Minna Rautio kertoi mielenkiintoista tarinaa sodan aikaisesta hevosesta.

Alla 2 kuvaa läsnäolleista.



Alla. Outi Verksalo lauloi Yrjö-isänsä säestämänä



Seuraavan kerran kokoonnumme
Korvenraivaajien talossa Ilveskorvessa
keskiviikkona 9. toukokuuta klo 18.00. Kaikki
ovat sinne tervetulleita!

Ilmoittauttautuminen Eija Hanhinevalle,
puhelin 044 096 4514 tai
eija.hanhineva@gmail.com

Syksyn tupailtaa vietettiin Alpuan Nuorisoseuralla 13. marraskuuta. Illan aiheena oli Suomi 100 vuotta- teema. Tupaillassa kuultiin monia tarinoita itsenäisyyden ajalta sekä sodan että rauhan vuosilta. Mukana illassa oli Ukkokööri, joka esitti isänmaallisia lauluja (kuva alla). Veteraanin iltahuuto herkisti mukana olleiden mieliä. Tupaillassa oli 37 osallistujaa.



(Vas. yllä) Erkki Ollila kertomassa suvun merkkihenkilöistä.

(Vas. alla) Matti Mikkela lausui Yrjö Jylhän koskettavan 'Kaivo'- runon.

(Oik.) Ukkokööriä säesti Yrjö Verkasalo

Teksti Eija Hanhineva
Toukokuun kuvat Eija Hanhineva
Marraskuun kuvat Timo Nurmikari



Tupaillassa 13.11.2017 Alpuan Nuorisoseurantalolla Kaarina Häkkinen esitti oman runonsa *Suomi sodan jälkeen*.

Runo sopii hyvin päättyneen 'Suomi 100' juhluvuoden teemaan.

SUOMI SODAN JÄLKEEN

Sodan kohtalon kokenut
sukupolvi vanhempaimme
rauhantöihin ryhtyissään
asutteli kansakunnan
kodittomat karjalaiset.
Maata raivas, pellot perkas,
täytti työllä tehtaot uudet
sotakorvaukset sovitti.

Ikäluokat suuret synty
sodan surmasta eloksi.
Synty lapset raatajille
korven kylmän raivaajille
Rakennettiin pirtit pienet
töllit puiset puurtajille
Talo nousi reunaan metsän
pirtti pienoinen parani
pellot karttui kuokan kautta
viljavainio leveni

Elo ennen ankarata
hallan huntu tuttu vieras
Puute kurkki porstuasta
nälkä nurkan vierustoilta
Lapsilauma kasvoi, varttui
maailmalle mahtoi mieli

Isä antoi neuvon oivan
vanhan, viisaaksi koetun:
"Sitä kuusta kuuleminen
jonka juurella asunto
Elo parhain maassa maammon
syli kylmä maailmalla
kyly kylmä vierahalla
kova vuode kulkijalla".

Työteliäät töllin poijat
kovan korven kasvattamat
lähtivät nyt maailmalle.
Kotimaasta viljavuoret
matkan johti Ruotsin maalle
Työtä paljon tehtäissä
rauta raskas maailmalla
Kotimaahan vaikka kaipas
moni juurtui Sveenmaahan

Aika vierä, aatos kulki:
Kotimaahan vielä muutan!
Kului vuodet, vanhuus saapui
Suomeen muuton haave haipui:
"Puolison on hauta täällä,
lapset riikinruotsalaiset"
Elo maalla vierahalla
päättyy kaukana kotoa.
Ruumis maatuu multaan Ruotsin
sydän aina suomalainen



Lukutoukka

Taru kertoo, että esi-isä olisi lehemän sinne korpeen taluttanu ja alakanu sala-vammaan pirtin nurkkaa. Siinä paikalla sitte muutama sukupolvi on ahertanu ja lujasta leipänsä syöny.

Sovan jälkeeen minä tänne synnyn. Heti ku ihmiset pääsi opettelemaan rauhan-aikasta elämää. Oon justiin sitä ikäluokkaa, jota on liika palijo, joka ellää liika kauan ja tullee niin kalliiksi nyky-yhteiskunnasa. Eipä sillon mittään sanottu ku polovenkorkusena töihin piti tarttua.

Tänne minä tipahin, kuivalle kankaalle, josa ei ollu vettä etes kaivosakkaan. Kiviset oli pellot. Se oli joskus hyväki asia, kivet piti hallan pois. Ei ollu näläkä, mutta vilu kylläki. Koulumatka oli pitkä ja senaikaset ketimet ei palijo lämmittäny. Kävelemällä kulin ennenku opin pyörällä ajamaan. Sen opettelun minä muistan hyvin. Otin suunnaksi alamäjen kohti elosuojaa. Vauhtia osasin polokia, mutta jarruttaa en. Meno pysähty äkisti riihen seinään. Sen jälkeeen oon aina kovvaa vauhtia pelänny.

Elämä oli omansalaista. Ei sielä vieraat kulttuurit palijo päässy vaikuttamaan. Itkin sallaa ku itketti ja jos nauratti, niin sanottiin, että räkänokastaki mies tullee, muttei tyhyjän naurajasta. Mutta ei minusta tullu miestä sittekään.

Lukemaan minä olin ahane. Ensin luin koulun kaksi kirijahyllyä läpi kahteen, jos ei usiampaanki kertaan. Sitte tuli sivukirijaston vuoro. Ja ku näläkä kasvo syyesä, niin polokasin kirkonkylän kirijastoon. Sielä oli mukava kirijastonhoitaja, anto usiamman kirijan kerralla ja pitemmällä laina-ajalla. Sano, että oot niin kaukaa ja kova luke-maan.

Niin ne sano kotonaki, mutta eri mielesä. Uhkasivat ilimottaa, että minulle ei saa ennää lainata, ku ei tuu työntevesta mittää. Yritin minä sallaaki lukia, yöllä tasku-lampun valosa. Mutta hyvin pian minä jäin siitä kiinni. Kuulemma patterit kulluu, ja päivällä oon sitte ku nukkuvan rukkous ku väsyttää.

Minä ku olin seittemästä lapsesta vanahin, niin sitä paimennettavaa piisas. Oon jatkanu sitä hommaa ihan näihin päiviin asti, siinä kuutisenkymmentä vuotta. Siinäpä sitä oppi työtä tekemään, eikä oo tarvinnu palijo laiskanleipää syyä.

Mutta yksi asia ei oo muuttunu miksikään. Ku minä vielä puolen yön jälkeeen luen ja valo pallaa, niin yhtäkaikki se jotaki haittaa. Petikaveri murisee kärtysenä ja käskee sammuttaa valon. Se kelijuttaa yhtä palijo ku penskanaki. Toisinaan siinä peitot lentää ja minä kahtelen rauhallisemman lukupaikan. Muutenki oon jo monesa asiasa niskan päällä. Sitä ku ikkää tullee niin ei ennää anna niin heleposti periksi. Pittää päänsä, vaikka joskus huomais olevasa vääräsäki. Se on varmaan kasvatuksen ja kokemuksen yhteensovitettu tulos. Eila Rautio

Kellonviisarit

Muistelinpa tänä päivänä muutamana lapsuuden leikkejäni. Mieleepi juolahti kellonviisarit, nuo toistakymmentä senttiä pitkät ruusatut rautaviisarit. Jostaki syystä ne oli usein leikissä mukana, vaikka sitä en muista mitä niillä oikein tehti. Meille kerrottii jo sillo tarinaa niije alakuperästä. Kiinnostun asiasta ja hain kirjajhyllystä Turuse Harrin Oulaiste historian. Eikä tartte olla kovinkaa rikas mielikuviutus ku jo uskoo, että lapsena kuultu juttu kellonviisareista on tosi. Rautatieläiset tekivät muutaki ku toivat ravut Oulaisiin. Tuon ammattiryhymä tekemisiä oon myöhemminki kuullu, nii uuve sukuni kui oman jäläkikasvuniki suusta.

Elettii vielä keisarivalla aikaa ku Suomesa rakennettii rautatietä. Pohjanmaa ratatyöt voitii alottaa, ku lopulta päästii soppuu ratan kulukusuunnasta. Ehotuksia oli monellaisia, mutta lopputulema oli Kokkola – Oulu linijasta, jonka puolestapuhujana valtiopäivilä oli Päivärinna Pietari Ylivieskasta. Päätettii, että rata tulis kulukemmaa Oulaisista Kilipuan kautta Vihantii.

Ratatyömaa jaettii piireihi ja Oulaine kuulu kolomantee työpiiriin. Vaikka seutu oli heleppokulukusta ja tasasta, nii työväkiä tarvittii kuitenkin palijo. Kolomannesa piirisäki väki vaihteli 1000:sta yli 2000:ee henkiä. Konneita ku ei ollu nii miehet teki töitä lapioimalla ja hevospielillä, ja palakkaa tuli puolestatoista markasta kuutee markkaan päivältä. Majotus oli sitte tammöselle väkimäärälle oma juttusa. Yöpaikkoja tarvittii aina uusia sitä mukkaa ku topparoikka eteni. Monet lähiseuvu talot joutuvat majottaa ratamiehiä. Kiimalaanki niitä tarjottii, ja Jaako lupasi järjjestää. Matkaa kyllä oli

työmaalle parise kilometriä, ja sen väki joutu kävelemmää aamu illon.

Nii sitte kaikki oma väki siirty ”uuvella puolelle”, ja vanaha puoli hyyrättii työmiesten käyttöö. Se oli talo väelle ennalta arvaamato kokemus. Meno oli nii rajua, että ku ratamiehet illalla tuli kortteerii, nii talo väki joutu laittamaa ovesa reikeliin. Vaarinkalija ryypäämine oli alotettu jo taipaleella ja hoilaamine kuuluu ennenku miehet oli etes näkösellä.

Päivä raskasta työtä teheneet ja reissusa kaukana kotua olevat miehet otti iltasi ilo irti elämästä. Ei oo tietua, mitä se iloliemi sisälti, mutta sama se sai aikaan ku nykysekki aineet. Toisille se sopi, mutta toiset purki pahhaa oluaa kavereihi ja kaikkee mitä ettee sattuu. Errää painiottelun tuoksinasa lattialla seisova könninkello kaatu ja meni rikki. Ja mikä ei menny rikki, nii asiaa autettii lissää hakkaamalla koko kello palasiksi. Tais siinä kyllä särkyä jotaki muutaki.

Kello jäännökset kannettii vintille ja pistettii pirtin päätyseinä kohalle naulaan. Sielä ne saivat olla nii kauva ku me penskat ne löyvetii.

Tuo kellotaulu ja hajallaa olevan konneisto muistan nähäneeni ja muutamia maalattuja lauvanpätkiä. Ne on hävinneet, mutta viisarit saivat uuvan elämä meijä leikeisä.

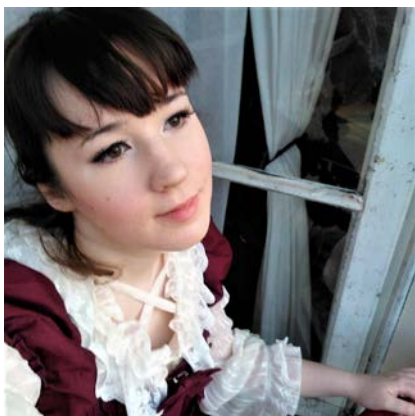
Miehet vaihto seuraavaa majapaikkaan sitä mukkaa ku työ valamistu. Ensimmäine juna puksutti Oulaiste asemalle kesällä 1886, ja Oulu asti päästii jo sama vuoje marraskuusa.

Rata tuli tehtyä, kiskot kulijettavat ihmisiä ja tavaraa tänäki päivänä. Ja tuosta ajasta on ennää jälijellä vai tarinat – ja kellonviisarit. Eila Rautio



C'est ça ('Näin on')

Minun nimeni on Laura Perttula. Kuulun Werkasalon sukuseuraan Hilman sukuhaaraan. Olen oululainen, tosin Oulaisista kotoisin oleva, opiskelija ja vuoden lopussa valmistun tradenomiksi. Viimeiset vuodet olenkin lukenut lakikirjaa suurennuslasin läpi koulussa, sillä päätin suuntautua oikeus- ja hallintolinjalle. Se



saattaa kuulostaa raskaalta ja tylsältä ajanvietteeltä, mutta se on sitäkin monipuolimpaa.

Tutkintooni kuului harjoittelu, jonka suoritin Lontoossa, historian elävässä tilkkutäkissä. Historia näkyi kaupungin taloissa ja rakennuksissa, jos ymmärsi katsoa ympärilleen ja nähdä kuinka jopa ainoastaan yhdellä kadulla saattaa olla taloja eri aikakausilta.

Lontoossa pääsin työskentelemään Suomen Suurlähetystössä, Lontoon Belgraviassa. Vaikka työskentelin pääasiassa passiasioiden keskellä, liittyy suurlähetystötoimintaan paljon muutakin kuin passeja, sillä onhan se Suomen virallinen edustaja Iso-Britanniassa. Rakennus oli vanha, kaunis ja sillä oli oma pieni kummituksensa, joka tietenkin oli kuitenkin aika kiltti, koska siitä ei ikinä ollut pahemmin häiriöksi. Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi järjestettiin paljon juhlallisuuksia myös Lontoossa. Sain itsekin osallistua puolustusvoimien lippujuhlaan suurlähettilään luona.

Jos ikinä satut Lontooseen tulemaan, kannattaa muistaa, että Lontoossa on suomalaisia melkein yhtä paljon kuin keskiverto Suomen kaupungissa on asukkaita. Jos kadun toisella puolella on

nainen, jolla on kaunis mekko päällään, älä ota riskiä ja huuda "Onpa tolla kuteet", suomeksi ellet halua teollasi nolata koko seuruettesi.

Olen kuullut siellä asuessani suomalaisten sanovan kaikkea hassua, sillä minua harvoin tunnistetaan suomalaiseksi, koska olen ruskeasilmäinen ja tummahiuksinen. Vaikka vaaleahiuksinen ja sinisilmäinen suomalainen on stereotypia, paikallisessa Suomen merimieskirkossa käydessäni totesin taapero taaperon jälkeen olevan pellavapäisiä, lieneekö sattuma.

Omalta osaltani saan huomiota pukeutumiseni vuoksi, mikä on kaikkea muuta kuin paljastavaa tai modernia. Lolita-tyyli ottaa vaikutteensa entisaikojen pääasiassa hienoston pukeutumisesta, johon pätee paljon sääntöjä varsinkin paljastavuuden suhteen, sillä sitä ei sallita. Olkapäitä ei tulisi näkyä ja ranteet tulisi myös peittää, mikäli mahdollista.



Parhaillaan voisi tyyliä kuvata taiteeksi, sillä se on haastavaa ja kaunista. Pidän edelleen tyylin mukaisia mekkoja päällään joka päivä, sillä pidän kauniista pitseistä ja kankaista. Miksen myös sitten vanhana ja ruttuisenakin pitäisi kauniita vaatteita.

Laura Perttula

”Mutta miksi täti on hemuli eikä muumipeikko?” - Töissä Tove Janssonin tarinoiden maailmassa

–No, miten sinä viihdyt esi-isän seurassa? huusi pikku Myy kelkkamäestä.

– Mainiosti, sanoi Muumipeikko arvokkaasti. – Vanhassa suvussa, kuten meidän, tiedetään kyllä miten pitää käyttäytyä.

Hän tunsi itsensä äkkiä ylpeäksi omistaessaan esi-isän. Ja sitä paitsi oli virkistävää tietää, ettei pikku Myyllä ollut sukupuuta ollenkaan, vaan hän oli pikemminkin tullut maailmaan aivan sattumalta. - *Pikku Myy ja Muumipeikko Tove Janssonin kirjassa Taikatalvi*

Tiesitkö, että pikku Myy on itse asiassa Nuuskamuikkusen sisar – vieläpä hänen isosiskonsa? Tai tiesitkö sen, että teatterirotta Emma on vilijonkkien sukuun kuuluvan Vilijaanan edesmenneen enon rouva?

Jos vastaat myöntävästi, olet luultavasti Tove Janssonin muumikirjojen ystävä ja kenties lukenut nuo monien rakastamat kirjat useaan otteeseen kannesta kanteen. Tai ehkä muuten vain hallitset ylivertaisesti satunnaisia faktoja ja olet lyömätön ässä knoppitietovisailuissa.

Ensin mainittu seikka paljastetaan kirjassa *Muumipapan urotyöt* (*Muminpappans bravader* 1950 / *Muminpappans memoarer* 1968 – Tove Jansson kirjoitti teoksesta kaksi hieman toisistaan poikkeavaa versiota), jossa Muumipappa muistelee hurjia nuoruuden seikkailujaan. Monien tapahtumien lomassa paljastuu, miten Muumipapan nuoruudenystävä Juksu ihastuu iloluontoiseen suuren lapsikatraan äitiin, Mymmeliin. Tätä Mymmeliä ei pidä kuitenkaan sekoittaa yleisemmin tunnettuun muumitarinoiden Mymmeliin, joka on tuon ensin mainitun Mymmelin tytär. Tarinassa myös Myy – jonka nimi merkitsee ’pienin-mikä-on-olemassa’ – syntyy eräänä juhannusyönä. Tuolloin Juksu ja Mymmeli ovat juuri tutustuneet toisiinsa ja Nuuskamuikkunen on vasta ”pilke heidän silmäkulmissaan”.

Joko huimaa? Muumilaakson perhesuhteet eivät ole aivan yksioikoisia. Teatterirotta Emmen ja Vilijaanan sukulaisuus ja sijoittuminen vilijonkkien heimoon puo-

lestaan paljastuu kirjassa *Vaarallinen juhannus* (*Farlig midsommar*, 1954) jossa muumiperhe joutuu pakenemaan tuhotulvaa talostaan Kuusilahden laineilla kelluvaan teatteriin.

Työssäni, lastenkirjojen kustannustoimittajana ja lisensoituihin hahmoihin perustuvien kirjatutotteiden suunnittelijana ja käsikirjoittajana, olen reilun vuosikymmenen ajan saanut jopa poikkeuksellisen syvällisesti ja käytännöllisesti perehtyä paitsi muumilaakson asukkaisiin, myös muutamiin muihin fiktiivisiin hahmoihin, heidän ominaispiirteisiinsä ja myös perhe- ja sukulaisuussuhteisiin. Vaikka kysymys on sadusta ja fantasiasta, silkasta fiktiosta, on tarinamaailman sisäisten faktojen suhteen oltava tarkkana. Rakastettujen klassikkoteosten lukijat hallitsevat hahmotriviansa perusteellisesti ja osaisivat suunnistaa satumaailmoissa niiden ulkoa opittujen karttojen mukaan vaikka silmät ummessa. Ja virheiden suhteen he ovat armottoman tarkkanäköisiä. Kiinnostus pitkäaikaiseen tarinamaailmasuhteeseen liittyviä asioita kohtaan on myös intensiivistä ja sammumatonta: tunnen aikuisia ihmisiä, jotka ovat olleet suorastaan järkyttyneitä alussa mainitusta ”skandaalipaljastuksesta”, Nuuskamuikkusen ja pikku Myyn sisaruussuhteesta,

koska se on jäänyt heiltä huomaamatta, huolimatta kukaties lapsuudesta saakka jatkuneesta ja omille lapsille perinnöksi annetusta muumikirjojen lukemisesta.

Toisinaan työskentely muistuttaa hieman sukututkimusta. On tosin ehkä hieman hassua, että sitä sattumoisin tietää paljon enemmän vaikkapa siitä, miten Muumimamma ja Muumipappa kohtasivat toisensa, kuin esimerkiksi omien esivanhempiensa rakkaustarinoista. Mutta mielestäni aikaansa voisi viettää huomattavasti hullumminkin kuin monitasoisten tarinoiden ja sykähdyttävän puhuttelevien kuvien maailmassa. Omasta lapsuudesta saakka kumpuava syvä kiintymys näihin maailmoihin ja sitäkin kautta karttunut niiden tuntemus on osoittautunut ensiarvoiseksi eduksi ja ilon aiheeksi. Jos joku olisi osannut ennustaa viisi- tai kymmenvuotiaalle itselleni, millaisten asioiden parissa saan aikuisena päiviäni viettää, olisinkohan mahtanut onnekkuttani uskoa todeksikaan.

Luovien ratkaisujen ja rajoitusten tasapainoilua

Tarkkuus fiktiomaailman sisäisten yksityiskohtien suhteen on toki tärkeää myös siksi, että lisensoitujen hahmojen parissa työskenteleminen on tarkoin valvottua. Tapauksesta riippuen oikeuksia, hahmojen liikkeitä tässä omassa ihmistodellisuudessamme, valvoo joko tekijä tai tekijät itse, hänen perikuntansa tai muu oikeudenomistajataho. Ja on toki tärkeää, että valvontaa on: kysymys on sentään taiteellisen työn tekijänoikeuksista, jossa painavat paitsi nykymaailmassamme aina kovin keskeistä roolia näyttelevä raha, myös – ja ennen kaikkea – moraalinen vastuu klassikoiden asemaan nousseita, monille lukijasukupolville rakkaita ja merkityksellisiä tarinamaailmoja ja niiden tekijöiden luovaa alkuperäistyötä kohtaan. Niitä on syytä kohdella kunnioituksella, koska niistä on tullut osa meidän kaikkien yhteistä tarinaamme ja kulttuu-

ria. Tämän vuoksi klassikkotarinoiden maailmaan, olipa kysymys siihen sijoittuvasta uudesta pienten lasten katselukirjasta tai vaikkapa puuhakirjasta, ei voi viedä mitään sinne kuulumatonta. Yhtä lailla sieltä ei voi muuttaa tai ottaa pois oleellisia elementtejä, kuten tarinoiden ja hahmojen perimmäistä henkeä ja elämänfilosofiaa. Ja toisaalta – kukapa haluaisikaan?



Rajat tuovat luovaan ideoimiseen ja ratkaisujen keksimiseen myös oman kiinnostavan lisähaasteensa. Vertaan usein työtäni ruuanlaittoon. Oma viehät-

tyksensä on toki olla rajattomien mahdollisuuksien äärellä, seilata koko maailman raaka-aineiden ja valmistusmenetelmien rannattomalla merellä – mutta usein suurimmat onnistumiset ja palkitsevimmat kokemukset syntyvät yllättäen ja olosuhteiden ehdoilla: mitä valmistaisin yllätysvieraille siitä, mitä juuri nyt löytyy kodin ruokakomerosta, kasvimaalta tai vaikkapa syksyisestä metsästä.

Klassikoiden salaisuus?

Usein esitetty kysymys on, miksi jotkut tarinat ja hahmot muodostuvat monien sukupolvien kesto-suosikeiksi, ja siten myös vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen uusien toisintojen, julkaisumuotojen, tuotteiden ja tulkintojen innoittajiksi. Kysymys on sitä kiinnostavampi, mitä enemmän lyhytkestoisia tähdenlentoilmiöitä meidän aikamme tuottaa. Tähän on ainakin kaksi vastausta.

Klassikkotarinoilla ja -hahmoilla on monia tasoja, ulottuvuuksia jotka avautuvat eri ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa

oleville lukijoille kerta toisensa jälkeen uusilla tavoilla. Ne eivät kulu ajan saatossa, vaan syntyvät uusien sukupolvien sydämissä aina uudelleen. Sen vuoksi aikuistenkin olisi aiheellista lukea toisinaan lastenkirjoja, ja lapselle iltasatuna luettu tarina voi antaa hyvin paljon eväitä elämään sekä kuulijalle että lukijalle. Kirjojen merkitystä elämän avartajana niin lapsille kuin aikuisille ei voi koskaan liikaa korostaa.

Toinen syy on läheistä sukua ensimmäiselle, ja se liittyy hahmojen ja kertomusten samastuttavuuteen. Esimerkiksi Tove

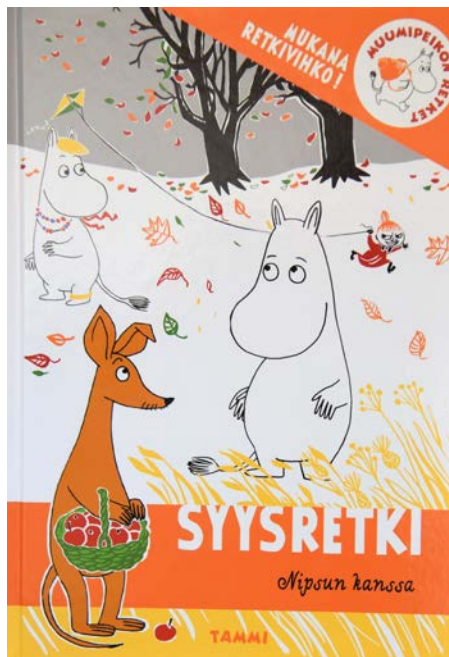
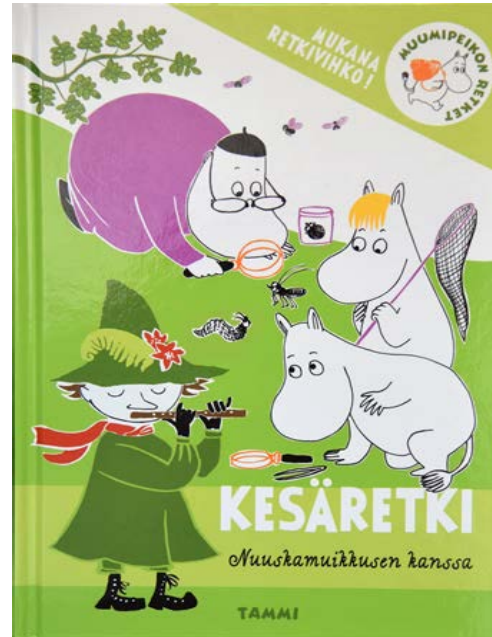
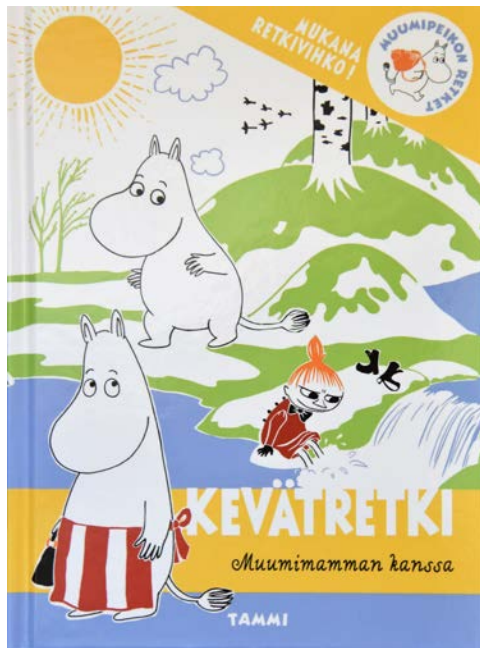
Janssonin muumitarinoiden hahmoissa moni tunnistaa omia tai läheistensä ominaisuuksia, temperamenttia, sielun syvyyksiä ja sydänten salaisuuksia. Tällaiset kohtaamiset voivat olla hyvin kauaskantoisia ja merkityksellisiä. Erilaisissa elämänvaiheissa samastumiskohteet saattavat myös muuttua. Silläkin tavoin tarinat kasvavat ja elävät elämäänsä lukijoiden mukana – ja lukijat niiden kanssa. Tällaisia kestäviä tarinoita ei voi laskelmoiden suunnitella, vaan ne syntyvät, jos ovat syntyäkseen, onnellisten tähtien alla, vahvan vision, luovan lahjakkuuden ja pitkäjänteisen työn yhteisvaikutuksesta.

- Mutta miksi täti on hemuli eikä muumipeikko?
- Minun isäni ja äitini olivat hemuleita, kiitos ja kunnia, hän vastasi.
- Entä heidän isänsä ja äitinsä? minä halusin tietää.
- Hemuleita! huudahti Hemuli. – Ja heidän isänsä ja äitinsä ja isoisänsä ja isoäitinsä ja niin edelleen ja niin edelleen ja nyt menet pesulle tai muuten minä hermostun!
- Onpa kamalaa. Eikö heillä ole ollenkaan loppua? minä kysyin. – Onhan joskus täytynyt olla kaikkein ensimmäinen isä ja äiti?
- Siitä on niin kauan ettei siitä tarvitse välittää, sanoi Hemuli. – Ja miksi meillä pitäisi olla loppu?

Nuoren Muumipapan ja Hemulin keskustelua Tove Janssonin kirjassa Muumipapan urotyöt

(Muumipeikon retket: Talviretki Pikku Myn kanssa, Kevätretki Muumimamman kanssa, Kesäretki Nuuskamuikkusen kanssa ja Syysretki Nipsun kanssa)

Muumipeikon retket-sarja (Tammi, 2016–2017) on toteutettu Kustannusosakeyhtiö Tammen ja Suomen Latu ry:n yhteistyönä. Eri vuodenaikoihin sijoittuvissa tarinallisissa kuvakirjoissa on mukana myös luonto- ja retkeilytietoa sekä tehtäviä sisältävät retkivihot. Sarjan kuvituksista vastaa Riina ja Sami Kaarla, ansioitunut suomalainen kuvittajakaksikko, jolla on maailmanlaajuisestikin poikkeuksellinen lupa uusien muumiaiheisten kuvitusten luomiseen.



Katariina Heilala

Kirjoittaja on kustannustoimittaja, joka on käsikirjoittanut, toimittanut ja koonnut useita tieto-, lahja- ja puuhakirjoja, laulukirjoja ja perheen pienimpien kuvakirjoja, jotka perustuvat Tove Janssonin luomiin muumitarinoihin ja -hahmoihin. Hän on aiemmin työskennellyt myös mm. Mauri Kunnaksen hahmojen parissa ja hänen läheisiä nykyisiä työtovereitaan ovat muumien lisäksi esimerkiksi Sinikka ja Tiina Nopola luomat Risto Räppääjä sekä Heinähattu ja Vilttitossu.

Uusi EU:n tietosuoja-asetus parantaa henkilötietosuojaa

Asetuksen tavoitteena on yhdenmukaistaa henkilötietojen käsittelyyn liittyvä sääntely EU:n sisällä. Tavoitteina ovat yksilön oikeuksien vahvistaminen, tietosuojan globaalin ulottuvuuden huomioiminen sekä tietosuojasääntöjen valvonnan tehostaminen. Asetus täydentää nykyistä henkilötietolakia.

Henkilötietojen käsittelyn tulee olla läpinäkyvää, ja rekisteröidylle tulee kertoa, kuinka heitä koskevia tietoja kerätään ja kuinka niitä käytetään. Rekisterin pitäjän tulee pyrkiä siihen, että tiedot ovat oikeita ja ajan tasalla. Tietojen säilyttäminen tulee hoitaa niin, että ei ole vaaraa tietojen joutumisesta väärin käsiin.

Werkasalon sukuseuran jäsenrekisterin osalta toimimme näin:

- jäsenrekisteristä vastaa Minna Rautio puhelin 044-3244422
- sisältää sukuseuran jäsenistä seuraavat tiedot, niiltä osin kuin tiedot ovat olemassa
- etunimi, sukunimi
- osoite
- puhelinnumero
- sähköpostiosoite
- tieto mahdollisesta ainaisjäsenyydestä
- tietoja käytetään Werkasalon sukuseuran jäsenrekisterinä, jonka tietoja käytetään seuraaviin tarkoituksiin
- tiedotetaan sukuseuran toiminnasta
- postitetaan sukuseuran lehti
- laskutetaan jäsenmaksu
- tiedot ovat käytettävissä jäsenrekisterin hoitajalla sekä laskuttajalla.

Jäsenrekisteriä säilytetään sähköisessä muodossa salasanoin ja palomurein suojatussa verkossa. Tiedosto suojataan salasanalla sähköpostilla lähetettäessä.

- tietoja ei siirretä kolmannelle osapuolelle
- ottamalla yhteyttä jäsenrekisteristä vastaavaan henkilöön jokainen sukuseuran

jäsen voi tarkistaa ne tiedot, mitä hänestä on tallennettu sukuseuran jäsenluetteloon.

Kaikkia ylläolevia tietoja ei ole pakko ilmoittaa, mutta nimi ja osoite on jäsenyyden kannalta pakollisia. Jäsenyyden päättyessä henkilötiedot poistetaan rekisteristä.

Uusi EU:n tietosuoja-asetus astuu voimaan 25.5.2018. Minna Rautio

— — — — —



Tietosuoja-asetuksen merkityksestä sukututkimukselle ja sukujen jäsenten tietojen hallinnoimiselle ei tätä lehteä painettaessa ole tarkempaa tietoa. Yllä kuvassa Pekka Werkasalo tutkii suvun 'aarrearkkua', jonka kannessa on vuosiluku on 1816.

Tervetuloa Verkasalon suvun 10. sukujuhlaan

Vihannin kotiseutukeskukseen

Lauantaina 14.7.2018

klo

9–10 Ilmoittautuminen Vihannin kotiseutukeskuksessa Ukonkantissa

9:30 Hartaushetki Vihannin kirkossa Seppeltenlasku sukuhaudalle ja sankarimuistomerkillä

11:00 Pääjuhla Ukonkantissa alkaa

Ruokailu Hietalankantissa ja Ukko-Pekassa

14:30 Werkasalon sukuseura ry:n sääntömääräinen vuosikokous

15:30 Kahvit ja kakkukekkerit

Päivitämme juhlaohjelmaa kevään aikana sukuseuran kotisivuilla. Käy katsomassa [werkasalot.net](https://www.werkasalot.net)

Ennakkoilmoittautuminen 20.6.2018 mennessä. Erityisesti ruokailun ja kahvituksen vuoksi pyydämme ilmoittautumista joko kirjallisesti sähköpostilla tai seuran kotisivujen kautta. Muista ilmoittaa mahdollinen erityisruokavalio.

Postitse Vesa Heilalalle, Roppolanperäntie 383, 92470 TUOMIOJA

Puhelimella 040 521 0385, ulkomailta +358 40 521 0385

Sähköpostilla v.heilala@luukku.com

Seuran kotisivuilla

<https://www.werkasalot.net/>

Osallistumismaksu aikuisilta 10 €, maksetaan juhlapaikalla käteisellä, lapset (alle 16v) ja opiskelijat ilmaiseksi.

Harrastusten näyttely

Sukujuhlan näyttelyn teemana on Miesten kädentaidot, naisten käsitöitä kuitenkin syrjimättä. Näyttelyssä on viuluja, muita puutöitä, kudonnaisia ja muuta yllätyksellistä. Näyttelyn yhteyshenkilö on Vesa Heilala, puhelin 040 521 0385



Kakkukekkerit

Edellisten sukujuhlien tapaan päätämme juhlat kakkukekkereihin, jossa kakkupöytä rakentuu nyyttikestiperiaatteella. Niinpä pyydämme halukkaita vapaaehtoisia leipomaan ihanimman kahvikakkunne ja tuomaan sen tullessanne sukujuhlille. Tyyli on vapaa. Toivomme kakun olevan vähälaktoosinen.

Ilmoita 19.6. mennessä aikeestasi Irma Lumiaho-Ollilalle.

Irma.lumiahoolila@gmail.com

Puhelin 0400 386 331

Suvun Tunnukset

Isännänviiri on kooltaan 50 X 400 cm ja on sopiva 8 - 9 metriseen lipputankoon.
Hinta 53,00 euroa

Pöytästandaari

siihen kuuluu kirkas metallitanko sekä marmorijalusta.
Sekä viirin että standaarin on suunnitellut graafikko Kaisu Klemetti.
Hinta 28,00 euroa

Sukukorut ovat malliltaan samat kuin kuusikymmentäluvulla tehdyt korut.

Naisten koru	70,00 €
Kalvosinnapit	50,00 €
Solmioneula	50,00 €

Sukukirja *Verkasalot, Vihantilainen talonpoikaissuku*
sidottu, 562 sivua
Hinta 25,00 euroa,

**Tuotteiden tilaukset tehdään sukuseuran
"tavaravastaavalle":**

Ilkka Verkasalo

kirjeellä puhelimella
Verkaperäntie 195 B 040 5817 912
86360 Ilveskorpi

Sukukirjoja voi tilata myös
Eija Hanhinevalta (Tinatie 6, 86400 Vihanti) ja
Pekka Verkasalolta (Haukantie 38, 04320 Tuusula tai
puh. 050 555 3295).

Tuotteet lähetetään postissa ja mukana tulee lasku.

Hintoihin lisätään mahdolliset postituskulut.
Tuotteiden muunlaisesta toimittamisesta (esimerkiksi
nouto) voi sopia tilaamisen yhteydessä.



Tämän lehden päätoimittaja Hannele Verkasalo
hannelever@gmail.com
puhelin 0400 789 728

ISSN-L 2323-2021
ISSN 2323-2021 (painettu)
ISSN 2323203X (verkkojulkaisu)

Kansikuvassa Elma Kotila ja Emma
Hatunen, tupailan 8.5.2017 vanhin ja
nuorin osanottaja.
Kuvan otti Eija Hanhineva.